

jest tiskem vydána v českém jazyku IV. kniha obchodního zákona, a zpracování bursovních usancí provedeno jest snad vůbec poprvé. Ovšem autor má metodu a cíl jiný, než spisovatelé vědeckí ex professo. Jeho cílem jest poučiti neodborníky a to se mu podařilo plnou měrou. V knize jest také vzat zřetel na právo dopravní ve všech jeho oborech: povoznictví, železniectví a poštovníctví. — Pátý díl knihy popisuje právní povahu kupeckých cenných papírů a to smenek, šeků a ostatních kupeckých poukázek. Možná říci, že v knize této vědec pojí se s úspěchem s praktikem, jenž má na mysli účel, k němuž směřuje svou prací. Knihu tu můžeme vřele doporučiti, opakující, že jistě prospěje i těm, kteří právo obchodní studují.

Dr. K. Novák.

Nové publikace ve sbírce komentovaných zákonů československé republiky, vydávané Kompasem. Cíle nakladatelství Kompas vydalo v posledních měsících další tři svazky své sbírky. Jest to jednak »Státní občanství a domovské právo«, péčí Josefa Žlábků a Vladimíra Věrného, dále »Zákon o nakladatelské smlouvě«, upravený Antonínem Hartmanem a konečně týmně autorem redigované »Advokátní a notářská sazba a soudní poplatky«. Pokud první publikace se týče, jsou v ní uvedena všechna zákonná místa této materie se týkající, při čemž autoři k zákonnému textu na mnohých místech přidávají výklad po způsobu přehledného pojednání. Bohužel, že typografická úprava díla znesnadňuje do určité míry orientaci. V tomto ohledu sbírka Kompas, která má ambice, a jistě oprávněně, že převeze u nás úlohu Manzových vydání, hledá stále cestu. Svědčí o tom i druhá nová publikace: Zákon o nakladatelské smlouvě, kde autorovy komentáře, velice pečlivé a instruktivní, zařazeny jsou pod příslušné paragrafy *petitem*. Zdá se vám snad, že neustálé zdůrazňování technické úpravy zákoníků jest věcí vedlejší a podřadnou. Než každý praktik a i teoretik vám řekne, že komentáře a vydání zákonné hledá proto, aby brzy našel to, čeho potřebuje. Pečlivě technicky upravené vydání najde daleko větší oblibu, než nepřehledné, neboť v tomto případě mi stejně poslouží úřední sbírka zákonů a nařízení. Technické zdokonalování vede k oblibě sbírky, většímu odbytu jejímu, a konec konců k lepšímu vědeckému uspořádání. — Na této cestě snad úspěšně pokračuje vydání zákona o smlouvě nakladatelské, k němuž také připojeny jsou ukázky úpravy věcí těch v právu uherském, švýcarském a německém. — Týmně autorem upraveny byly také nařízení a zákony o advokátní a notářské sazbě a soudních poplatcích, kterážto sbírka má tu výhodu, že uvedeno jest v ní cís. nař. z 15. září 1915 o soudních poplatcích. Jinak však pro materii, kterou upravují, zdá se mi, jsou tabely přehlednější. —á—

Trestní zákony československé platné v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Sestavili a poznámkami opatřili Dr. Jaroslav Kallab a Vilém Herrmann. Vydání Kompas sv. VIII. Praha 1923. 16°. Str. 744. Kč 90.— vázané. — Po civilním řádě soudním vychází nyní trestní zákon platný v zemích historických se všemi změnami do konce března 1923. Bylo ho již potřeba, a neustálé oddalování vydání jeho odkazem na chystanou reformu trestního práva stalo se již příznačným. Autoři sami v předmluvě poukazují na obtíže porřízení nového zákona trestního. A tak platí stále pro historické země právo jiné než pro Slovensko. Sbírká tato obsahuje prozatím starý zákon z roku 1852, k němuž přirozeně pojí se celá řada doplňků, jak za více než půlstoletí se nashromáždila, a množství rozhodnutí soudních. Pokud jde o překlad zákonů z doby rakouské, dbali autoři s malými výjimkami autentických překladů, uveřejněných v českém překladu říšského zákoníku, kterýžto fakt způsobil, že překlad na mnoha místech zní až příliš archaisticky a pro dnešní dobu a pokrok jazykový nezvykle, jako zvláště, že často užíváno jest podstatných jmen slovesných místo obrátů větných a plynějších. Jistě že jazyk od posledních padesáti let pokročil i v mnohosti a pestrosti, i konečně v možnostech vyjadřovacích, což i jinak lze ihned poznati na jazykovém rázu zákonů republikánských. — Komentář zákona proveden jest pečlivě a přehledně. Více než polovici díla zaujímají dodatečné předpisy, na něž na příslušných místech v zákoně bylo poukázáno. V dílu III. seřazeny

jsou předpisy o tisku a v díle IV. základní normy policejního práva trestního. Rozsáhlý rejstřík zákonů a nařízení a věcný doplňuje toto vydání, které můžeme vřele doporučit. dnk.

Dr. Jiří Havelka: Československé železniční právo. Přednášky pro železniční odborné školy. Praha 1922. Nákladem ministerstva železnic. 8°. Str. 80. Kč 5.50. — Z přednášek ve střední škole železniční vznikla tato kniha, kterou autor sám nazývá učebnicí, po případě příručkou. Než přece na 80 stránkách formou zhuštěnou a koncisním slohem, jenž někdy vadí věci samé, jest probrána přehledně celá materie týkající se právních poměrů železničních, tohoto novodobého prostředku dopravního, který zanesl převrat do celého národohospodářského vývoje lidstva. Není proto divu, že tento specificky technický vynález vyžádal si i právní úpravy svých poměrů a vztahů k ostatním oborům života. Autor probírá postupně materii tu v řadě přehledných kapitol, předeseílaje všeobecné zákony národohospodářské a úpravu mezinárodní. Na to obírá se drahami hlavními, místními a drobnými, pak po výkladu železničního práva stavebního přechází k vyvlastnění k účelům železničním a k instituci železničních knih. Pak líčí právní úpravu vztahů železnic k veřejným cestám, opatřením požárními a k soukromým nárokům z ručení železnic. Dost detailně zmiňuje se o právním uspořádání provozu železnic. — Možno říci, že není opominut žádný právní vztah železnice k jiným oborům, a že v tomto ohledu může knížka tato velice posloužiti. Podle mého názoru vadí jí pouze přílišná snad stručnost, jež mnohde vede k pouhé více méně zpracované parafrázi zákona. Než chybu tu zavínil asi chvat, s jakým kniha byla chystána. Kniha ta jest prvou publikací tohoto druhu v české literatuře se zřetelem až do doby nejnovější, pokud námi známo, a již z toho důvodu můžeme ji vřele doporučit. —a—

Sbierka zákonov o zakladani vložiek pozemkoknižných na Slovensku a o zapísaní vlastníckeho práva skutočného držiteľa. — Sostavil a vlastným nákladom vydal Mikuláš Medzihradský. — V Nitre 1923. 16°. Str. 64. Kč 15.—. — Autor přeložil a seřadil zákony týkající se knihovního práva uherského, a to jednak základní zákonný článek XXIX : 1886, a dále veškeré zákony jej měnící, po příp. doplňující jako: z. čl. XXXVIII : 1889, XVI : 1891, XIX : 1892, XV : 1900 a VII : 1912, dále pak republikánské zákony této materie se týkající. Dlužno přiznati, že vydavatel měl snahu nejlepší a že hleděl vypomoci praxi, která neměla vůbec slovenských překladů knihovního zákona. Byl ovšem dříve úplně zbytečný a vydavatel jeho byl by podnikal za dob předpřevratových práci marnou, když zápisy do pozemkových knih jiné než maďarské nebyly dovoleny. Tento stav pak ospravedlňuje jednu z dvou vad, které bychom knize snad mohli vytknouti. Je to malá plynlost překladu a přílišné lpění na originálu maďarském, a to i tvořením terminologie. To jest stará bolest tvořícího se názvosloví, a snad »Právnícký terminologický slovník« Fajnor-Záturckého zjedná tu nápravu. Překlad Medzihradského svým neustálým téměř kladením slovesa na poslední místo ve větě, což jest proti duchu slovenčiny, stává se mnohdy monotonní a často i těžkopádný. Nesnáž ta tím více padá na váhu, že uherské zákony samy o sobě libovaly si v mnohomluvnosti a širokém líčení věcí, čímž vznikala nepřehlednost. Než věc ta se odstraní postupem doby častějším vyjadřováním mateřským jazykem a myšlením slovenským, nikoli maďarským způsobem gramatickým. — Druhá vada díla, jinak záslužného, spočívá v úpravě. Původní zákon byl mnoha zákony změněn. A změny ty nutno pro praxi uvést v knižním vydání na příslušném místě, nikoli někde nepřehledně na posledních stránkách knihy. Čas jsou peníze, a proto, aby se čas ušetřil, vydávají se a kupují sestavy zákonů. V této věci se u nás neustále chybuje. Litujeme také, že v knize této nejsou uvedena decise soudní, aby některé sporné věci byly osvětleny. — Víme však, že knihy té bylo nutně potřebí, a že autor neměl na toto již času. Ale doufáme, že nové vydání bude ve smyslu tom upraveno, když knihovní zákon pro celou republiku jest dosud ve stadiu prvotních příprav. dnk.